

Kokouskutsu 2/2019

Vanhusneuvosto

Aika 27.2.2019 klo 14:00–15:55

Paikka kaupungintalo, valtuustosali 2. krs.

Käsiteltävät asiat

§ 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 2 Pöytäkirjan tarkastus	4
§ 3 Maakunnallinen vanhusneuvosto	5
§ 4 Vanhusneuvoston lausunto keskustajaman osayleiskaavaehdotuksesta	8
§ 5 Vanhusneuvostolle saapuneet aloitteet ym.	10
§ 6 Tiedoksi merkittävät asiat ja muut asiat	11

Allekirjoitukset

Tarja Kiira
puheenjohtaja

Tuula Heikkinen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkistus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Jaana Kempainen

Liisa Mikkonen

Osallistujat

Aunesluoma Pirjo
Immonen Tyyne
Kempainen Jaana, varajäsen
Kiira Tarja, puheenjohtaja
Malinen Jukka, varajäsen
Mikkonen Liisa
Määttä Seija
Paukkeri Tero
Pesonen Mikko, varapuheenjohtaja
Tervonen Juha
Torvinen Lea
Tuovinen Aino

Muut osallistujat

Heikkinen Mauno, Ristijärven vanhusneuvosto
Oikarinen Maarit, Hyrynsalmen vanhusneuvosto
Mikkonen Veijo, Paltamon vanhusneuvosto
Pääkkönen Ritva, Kuhmon vanhusneuvosto
Sorvali Yrjö, Sotkamon vanhusneuvosto (saapui klo 14:24)
Heikkinen Tuula, sihteeri

Poissa

Kauppinen Jari
Juntunen Anitta
Toivanen Arto

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Vanhusneuvosto toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Hyväksyi.

§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Anitta Juntunen ja Liisa Mikkonen.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jaana Kemppainen ja Liisa Mikkonen.

§ 3

Maakunnallinen vanhusneuvosto

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kajaanin vanhusneuvosto kutsui Kainuun vanhusneuvostojen edustajat kokoukseensa 29.11.2018 klo 9.00 miettimään, mikä on Kainuun vanhusneuvostojen yhteinen näkemys ja esitys maakunnallisen vanhusneuvoston toimintaedellytyksistä, kokoonpanosta, keinoista vaikuttamis-, valmistelu- ja päätöksentekoprosesseihin jne.

Kainuun vanhusneuvostojen kokouksessa 29.11.2018 sovittiin asian käsittelyn etenemisestä ja kirjattiin ylös näkemykset Kajaanin vanhusneuvoston laatimasta pohjapaperiluonnoksesta.

Kokouksessa sovittiin, että Kainuun kuntien vanhusneuvostot käsittelevät omissa kokouksissaan maakunnallinen vanhusneuvosto pohjapaperiluonnoksen alkuvuoden 2019 aikana ja viimeistään helmikuussa Kainuun vanhusneuvostot kokoontuvat yhteiseen kokoukseen päättämään ja tekemään yhteisen esityksen maakunnallisesta vanhusneuvostosta.

Kokouksessa 29.11.2018 kirjattiin seuraavat näkemykset

- Jokaisesta Kainuun kunnasta on vähintään yksi edustaja maakunnallisessa vanhusneuvossa, isommista kunnista voi olla enemmän kuin yksi edustaja.
- Maakunnallisen vanhusneuvoston toimikausi voisi olla maakuntavaltuustokausi.
- Pohjapaperiluonnoksen (liite 1) kohta tehtävät on tärkeä miettiä huolellisesti. Kuntien vanhusneuvostojen toivotaan miettivän erityisesti sitä, missä elimissä maakunnallisen vanhusneuvoston pitää olla edustettuna (maakuntavaltuusto, sote-lautakunta ym.)
- Pitääkö Kainuun soten virkamiehiä olla vakiojäseninä maakunnallisessa vanhusneuvostossa vai riittääkö, että tarvittaessa pyydetään asiantuntijoiksi kokoukseen?

- Kuntien vanhusneuvostot voivat tarkentaa halutessaan pohjapaperiluonnoksen (liite 1) kohtaa Toimintaedellytykset.
- Mitkä asiat hoituisivat paremmin maakunnallisen vanhusneuvoston kautta? Mitkä asiat hoituvat oman kunnan vanhusneuvoston kautta?
- Miten varmistetaan yhteys kuntien vanhusneuvostojen ja maakunnallisen vanhusneuvoston kesken?
- Pitäisikö maakunnallisen vanhusneuvoston alla olla työvaliokuntia?

Vanhusneuvostot pohtivat, missä vaiheessa ja missä asioissa vanhusneuvostot ovat mukana maakuntastrategian valmistelutyössä.

Vanhusneuvosto on yksi maakunnallinen vaikuttamistoimielin. Kainuun vanhusneuvostojen yhteistapaamisessa Paltamossa 24.5.2018 valittiin vanhusneuvostojen edustajaksi Kainuun maakunta- ja soteuudistuksen VATEn alaiseen osallisuuden ja demokratian kehittämisen -alatyöryhmään Mikko Pesonen.

Vanhusneuvosto käsitteli asiaa kokouksessaan 7.2.2019. Kokouksen liitteenä olleessa esityksessä oli huomioitu yhteisessä kokouksessa 29.11.2018 kirjatut näkemykset. Vanhusneuvosto hyväksyi esityksen muutoin, paitsi muutti kohdan: Toimintaedellytykset; kokouspalkkiot ja matkustuskustannukset seuraavaan muotoon:

Kokouspalkkiot ja matkustuskustannukset maksetaan maakunnallisen vanhusneuvoston luottamushenkilöjäsenille maakuntavaltuuston hyväksymän palkkiosäännön mukaisesti.

Liite 1: Kajaanin vanhusneuvosto 7.2.2019 § 5

Kajaanin vanhusneuvosto lähetti Kainuun kuntien vanhusneuvostoille sähköpostilla 8.2.2019 kutsun kokoukseen 27.2.2019. Kutsun liitteenä oli tiedoksi Kajaanin vanhusneuvoston 7.2.2019 kokouksessa hyväksymä näkemys.

Päätös

Kajaanin vanhusneuvosto ja kokouksessa mukana olleet Kainuun kuntien vanhusneuvostojen edustajat kävivät aktiivisen keskustelun, millainen on maakunnallinen vanhusneuvosto.

Edellisessä yhteisessä kokouksessa 29.11.2019 sovittiin, että Kainuun kuntien vanhusneuvostot käsittelevät omissa kokouksissaan maakunnallinen vanhusneuvosto asiaa. Kuntien edustajat kertoivat omien vanhusneuvostojensa näkemykset ja kannanotot maakunnallisesta vanhusneuvostosta.

Tapaamisessa 29.11.2018 yhteisesti sovitut asiat oli viety Kajaanin vanhusneuvoston 7.2.2019 § 5 hyväksymään asiakirjaan.

Liitteeseen 1 Kajaanin vanhusneuvosto 7.2.2019 § 5 tehtiin seuraavia muutoksia:

- Lisätään kohta: Kaikilla jäsenillä on henkilökohtainen varajäsen.
- Kohta Tehtävät kolmas kappale ensimmäinen lause muutetaan muotoon: Maakunnan tulee antaa vanhusneuvoston edustajille myös puhe- ja läsnäolo-oikeus sen eri toimielinten kokouksissa.
- Kohta Tehtävät neljännen kappaleen loppuun lisätään lause: Haja-asutusalueet huomioidaan.
- Kohta Toimintaedellytykset ensimmäisen kappaleen loppuun lisätään lause: Maakunnallinen vanhusneuvosto sopii omasta kokousaikataulustaan.
- Kohta Toimintamäärärahat ensimmäinen lause muutetaan muotoon: Toimintaan on varattava riittävät määrärahat.
- Lisätään kohta: Maakuntahallitus asettaa sihteerin maakunnallisen vanhusneuvoston käyttöön.

Kokouksessa todettiin, että liitteen 1 konditionaalimuodot on korjattava täsmällisempää muotoon. Tämä tehtävä annetaan 14.3.2019 kokoontuvalle ryhmälle. Tuolloin valmistellaan ja viimeistellään esitys osallisuus- ja demokratia alatyöryhmälle. Paikalla ovat osallisuussuunnittelija Minna Leinonen, aluekehityspäällikkö Paula Karppinen, Kajaanin vanhusneuvoston puheenjohtaja Tarja Kiira, Kajaanin vanhusneuvoston varapuheenjohtaja Mikko Pesonen ja Kajaanin vanhusneuvoston sihteeri Tuula Heikkinen.

§ 4

Vanhusneuvoston lausunto keskustaajaman osayleiskaavaehdotuksesta

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Valmistelija

Jari Kauppinen

Kaupunginhallitus on asettanut Kajaanin keskustaajama 2035 osayleiskaavaehdotuksen nähtäville 4.2.–17.3.2019 ja pyytänyt siitä lausunnon mm. Kajaanin kaupungin vanhusneuvostolta. Mahdollinen lausunto tulee antaa 17.3.2019 mennessä.

Vanhusväestön kehitys vuosina 2020–2040 osoittaa ikääntyvän väestönosan määrän merkittävää kasvua. Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut ikääntyneiden palveluille valtakunnalliset tavoitteet ikäihmisten palvelujen laatusuosituksessa. Suositus sisältää strategisia linjauksia laadun ja vaikuttavuuden parantamiseksi asuin- ja hoitoympäristössä. Kunta ohjaa kaavoituksella ympäristön rakennetta.

Osayleiskaavalla ohjataan kunnan osan yhdyskuntarakennetta ja maankäyttöä yleispiirteisesti. Yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta.

Kajaanin keskustaajaman osayleiskaavoituksen tavoitteet tähtäävät olemassa olevien verkostojen ja aluevarausten hyödyntämiseen, yhdyskuntarakenteen eheytymiseen, työpaikkojen, virkistysalueiden ja palveluiden sijoittamiseen asutuksen läheisyyteen ja sitä kautta hyvään saavutettavuuteen sekä liikkumisen tarpeen vähenemiseen. Saavutettavuuden parantuminen, lyhyet etäisyydet ja liikkumisen tarpeen väheneminen tukevat vanhusväestön elinolosuhteiden parantamista.

Vanhusväestön palveluasumiskohteet, palvelutalot ja ryhmäkodit ovat tiloiltaan tavanomaisia asuinrakennuksia monimuotoisempia kokonaisuuksia. Asuntojen lisäksi niissä on asumista ja hyvinvointia tukevia sekä hoivatyötä palvelevia tiloja. Vanhusväestön rakennuspaikan soveltuvuuden valinnassa tulee ottaa huomioon liikkumisen turvallisuus ja esteettömyys sekä palveluiden saavutettavuus lähietäisyydeltä.

Osayleiskaavaehdotuksessa on osoitettu keskustasta keskustojen (C) ja julkisten palvelujen sekä hallinnon alue (PY). Kaavaan osoitetut alueet tukevat vanhusväestön kasvaessa turvallisia ja esteettömiä rakentamisen asumisratkaisuja sekä lähietäisyydellä sijaitsevia palveluita.

Vanhusneuvoston kokouksessa 7.2.2019 jaettiin jäsenille Kajaanin keskustaajama 2035 osayleiskaavan lausuntopyyntö, ote kaupunginhallituksen 29.1.2019 pöytäkirjasta ja kaavakartta. Vanhusneuvosto päätti käsitellä asian seuraavassa kokouksessa 27.2.2019.

Kokouksessa asiantuntijana on ympäristötekniikan toimialan kaavasuunnittelija Riitta Korhonen.

Ehdotus

Vanhusneuvosto antaa esittelytekstissä mainitun lausunnon Kajaanin keskustaajaman osayleiskaavaehdotuksesta.

Päätös

Ympäristötekniikan toimialan kaavasuunnittelija Riitta Korhonen esitteli keskustaajaman osayleiskaavaehdotusta vanhusneuvoston jäsenille.

Kaavaehdotuksessa on osoitettu alueita, joihin voi rakentaa vanhusväestölle sopivaa asumista ja asumisen lähellä on palveluja. Kaavaehdotuksessa on otettu huomioon esteettömyys, palvelut, turvallisuus ja viihtyisyys.

Vanhusneuvosto teki seuraavan pöytäkirjan esityksen kaavaehdotukseen:

- Vanhusneuvosto edellyttää, että Kajaanin Älykäs elinkaarikortteli -hankkeessa suunnitellaan ko. alueelle monimuotoista ikäihmisille soveltuvaa asumista.

Muutoin vanhusneuvosto antaa keskustaajaman 2035 osayleiskaavaehdotuksesta esittelytekstin mukaisen lausunnon.

§ 5

Vanhusneuvostolle saapuneet aloitteet ym.

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kaupungintalon Pohjolankatu 13 ulkoseinässä olevaan lukolliseen postilaatikkoon voi jättää vanhusneuvostolle osoitettua postia (aloitteet ym.). Laatikon tyhjentämisestä huolehtii Kajaani Info.

Kalliokatu 9:n sisällä olevaan lukolliseen laatikkoon voi myös jättää vanhusneuvostolle osoitetun postin. Vanhusneuvoston kokouksessa 30.11.2017 päätettiin, että Kalliokatu 9:n lukollisen laatikon tyhjentämisestä huolehtii Seija Määttä ja hänelle annetaan laatikon avain.

Toimikauden 2013-2016 vanhusneuvosto päätti viimeisessä kokouksessaan 25.8.2017, että uuden vanhusneuvoston tehtäväksi jää miettiä muita vaihtoehtoja, miten vanhusneuvostoon voi ottaa yhteyttä kuin lukolliset laatikot.

Saapuneet aloitteet

Päätös

Vanhusneuvostolle ei ollut jätetty aloitteita.

§ 6

Tiedoksi merkittävät ja muut asiat

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

1.

Kainuun potilas-, kansanterveys- ja vammaisjärjestöjen, vanhusneuvostojen ja soten edustajien yhteistyökokouksen muistio ja seuraava yhteistyökokous

Kainuun potilas-, kansanterveys- ja vammaisjärjestöjen, vanhusneuvostojen ja soten edustajien yhteistyökokouksen 31.10.2018 pidetyn kokouksen muistio liitteineen.

Seuraava yhteistyökokous on keskiviikkona 15.5.2019 klo 16.30–19.00. Paikka on Kainuun keskussairaala, iso luentosali, Sotkamontie 13, 87300 Kajaani (käynti sairaalarakennuksen pääaulasta) sekä tarvittaessa erikseen sovitut etäyhteyspaikkakunnat. Kokouskutsut lähetetään lähempänä kokouksen ajankohtaa.

Kokouksen 31.10.2018 muistio liitteineen on nähtävillä vanhusneuvoston kokouksessa 27.2.2019.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

2. Sirkka-Liisa Kivelän luento

Päätös

Merkittiin tiedoksi, että keväälle 2019 suunniteltu luento järjestetään mahdollisesti vanhustenviikolla.

3. Ikäihmisten joulujuhla

Päätös

Merkittiin tiedoksi, että ikäihmisten joulujuhla on 4.12.2019 Kaukametsän -salissa.

4. Vaalipaneeli

Päätös

Vanhusneuvosto ei järjestä omaa vaalipaneelia. Kajaanin eläkeläisjärjestöjen yhteistoimintayhdistys (Key) järjestää vaalipaneelin 29.3.2019 Kalliokatu 9:ssä. Vanhusneuvoston jäsenet voivat osallistua tähän vaalipaneeliin.

5. Lakiseminaari 10.4.2019 klo 15-19 Kajaanin ammattikorkeakoulun auditoriossa

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Maakunnallinen vanhusneuvosto

Kokoonpano ja toimikausi

Maakuntalain mukaan maakuntahallituksen on asetettava maakunnallinen vanhusneuvosto. Sen jäsenet tulee valita kunnallisten vanhusneuvostojen jäsenistä. Kustakin kunnallisesta neuvostosta tulee olla vähintään yksi edustaja ja henkilökohtainen varaedustaja. Ottaen huomioon kuntien asukasluvun voisi Kajaanin kaupungin vanhusneuvostosta olla kaksi edustajaa ja henkilökohtainen varaedustaja maakunnallisessa vanhusneuvostossa. Maakunnallisella vanhusneuvostolla on hyvä olla työvaliokunta kokousten valmistelua ja kiireellisten asioiden hoitoa varten. Lisäksi toimivassa maakunnallisessa vanhusneuvostossa tulee olla maakuntahallinnon edustus ja henkilökohtainen varaedustus ja varsinainen jäsen ja henkilökohtainen varajäsen myös Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollosta sekä liikennettä ja kuljetuksia käsittelevästä lautakunnasta. Vanhusneuvoston kokouksiin on käsiteltävien asioiden kannalta tärkeää saada mukaan maakunnan keskeiset päättäjät ja virkamiehet. Vakituisten edustajien lisäksi vanhusneuvosto voi kutsua käsiteltävien asioiden mukaisesti tarvittaessa muitakin maakunnan edustajia esittelemään valmisteilla olevia asioita ja mahdollistamaan suoran tiedonkulun vanhusneuvoston ja maakunnan eri hallinnonalojen ja toimielinten välillä.

Kun uusi valtuustokausi on alkanut ja kunnat ovat nimittäneet omat vanhusneuvostonsa, maakuntahallitus pyytää alueen kunnallisilta neuvostoilta esityksiä maakunnallisen neuvoston jäsenistä ja henkilökohtaisista varajäsenistä, esimerkiksi yhdestä kahteen henkilöön kustakin neuvostosta. Maakuntahallitus nimeää jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet kunnallisten vanhusneuvostojen esittämistä jäsenistä, päättäjistä ja/tai virkamiehistä. Maksimissaan jäsenmäärän toivotaan olevan 15 henkilöä.

Maakunnallisen vanhusneuvoston toimikausi tulee olla sama kuin maakuntavaltuuston toimikausi.

Tasa-arvolain, eli lain naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta, ns. kiintiösäännös ei vanhusneuvostoa suoraan koske. Näin ollen vanhusneuvoston jäseniä ja henkilökohtaisia varajäseniä nimitettäessä ei ole välttämätöntä, että kumpaakin sukupuolta olisi vähintään 40 prosenttia jäsenistä. Hyvä käytäntö on kuitenkin pyrkiä siihen, että naisten ja miesten edustus on suunnilleen yhtä suuri.

Muut henkilövalinnat

Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan sekä jäseniä muihin tarpeelliseksi katsomiinsa tehtäviin, kuten esimerkiksi varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajana voi toimia äänestyksen perusteella yksi kunnallisen vanhusneuvoston edustaja. Maakuntahallitus asettaa sihteerin vanhusneuvoston käyttöön. Sama puheenjohtaja voi jatkaa koko vanhusneuvoston kauden tai hän voi toimia tehtävässä myös lyhyemmän määräajan. Puheenjohtajan tehtävä voi

vaihdella eri kunnallisen vanhusneuvoston edustajien välillä. Puheenjohtajan valintamenettely on vanhusneuvoston omassa päätäntävallassa, tai vaihtoehtoisesti Maakuntahallitus määrää puheenjohtajan. Muitakin tapoja voi olla.

Tehtävät

Maakunnallinen vanhusneuvosto on kunnallisten vanhusneuvostojen edustajien sekä maakunnan viranomaisien ja päätöksentekijöiden yhteistyöelin sekä edustamansa väestöryhmän vaikuttamiskanava. Se ei ole edunvalvontaelin eikä poliittinen toimija. Se asetetaan, jotta taataan ikääntyneiden henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet maakunnan toiminnassa. Vanhusneuvoston tehtävänä on vaikuttaa maakunnan toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan kaikilla hallinnonaloilla.

Vanhusneuvosto voi tehdä aloitteita, lausuntoja ja kannanottoja maakunnan toimielimille tärkeiksi katsomissaan asioissa. Vanhusneuvostot voivat lisäksi muun muassa vaikuttaa alueellisen hyvinvointikertomuksen laadintaan ja voivat muutenkin olla mukana vaikuttamassa maakunnan tasolla laadittaviin strategisiin asiakirjoihin ja suunnitelmiin.

Maakunnan tulee antaa vanhusneuvoston edustajille myös puhe- ja läsnäolo-oikeus sen eri toimielinten kokouksissa. Tärkeää olisi saada osallistumisoikeus maakuntavaltuuston ja sote-lautakunnan kokouksiin ja oikeus osallistua maakunnallisen hyvinvointisuunnitelman ja maakuntastrategian valmistelutyöhön.

Moni näistä ikääntyneiden kannalta tärkeistä asioista on jatkossa maakunnan vastuulla. Tällöin niitä on tarkoituksenmukaista käsitellä maakunnan vanhusneuvostossa. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi sosiaali- ja terveystalvet, joukkoliikenne sekä erilaiset kuljetuspalvelut. Haja-asutusalueet huomioidaan.

Kunnan vanhusneuvoston näkemykset on syytä saattaa maakunnan vanhusneuvoston tietoon ja toisaalta kunnan vanhusneuvoston on tärkeää saada tietoa maakunnan tasolla tapahtuvista asioista. Yhteistyötä ja vuorovaikutusta kunnallisten ja maakunnallisen neuvoston välillä voi toteuttaa esimerkiksi järjestämällä yhteistapaamisia tai -tilaisuuksia.

Maakunnallinen vanhusneuvosto kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Toimintaedellytykset

Maakunnan on huolehdittava asettamansa neuvoston toimintaedellytyksistä. Vaikka vastuu vanhuspalvelujen suunnittelusta, toteuttamisesta ja seurannasta on päättäjillä ja viranhaltijoilla, vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa maakunnan toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vanhusten ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen maakunnassa. Maakunnallinen vanhusneuvosto sopii omasta kokousaikataulustaan.

Toimintaedellytyksistä huolehtiminen voi tarkoittaa käytännössä huolehtimista seuraavista asioista:

Tekniset toimintaedellytykset Toimintaedellytyksistä huolehtiminen tarkoittaa sitä, että maakunta voi muun muassa:

- osoittaa esteettömän kokoustilan,
- huolehtia kokousten järjestämisestä ja hyödyntää tarvittaessa etäosallistumista,
- vastata kokouksista aiheutuneista kustannuksista
- tukea tekemistä ja antaa ohjausta tai neuvontapalveluja sekä antaa tukea tiedon hankkimiseen
- antaa apua kokousasioiden valmisteluun ja kokouksen sihteerin tehtäviin
- antaa apua kokouksiin osallistumisen matkajärjestelyissä.

Toimintamäärärahat Toimintaan on varattava riittävät määrärahat. Erillinen määräraha talousarvioissa jättevöittää vaikuttamistoimielinten toimintaa.

Kokouspalkkiot ja matkustuskustannukset maksetaan maakunnallisen vanhusneuvoston luottamushenkilöjäsenille maakuntavaltuuston hyväksymän palkkiosäännön mukaisesti.

Koulutus

- Maakunnan on kustannuksellaan järjestettävä vanhusneuvoston jäsenille ja maakunnan virkamiehille koulutusta ja perehdytystä heidän tehtävänsä. Koulutus ja perehdytys ovat tärkeitä, jotta kaikki ovat selvillä vanhusneuvoston tehtävistä ja omista rooleistaan.

Toimintasääntö

Maakunnallinen vanhusneuvosto laatii toimintasäännön, jonka Maakuntahallitus hyväksyy.

Toimintasäännössä todetaan neuvoston

- lakisääteiset ja muut tehtävät,
- jäsenten lukumäärä ja valintatapa,
- toimikausi,
- kokous- ja toimintakäytännöt,
- puheenjohtajan valinta,
- sihteerin tehtävien hoitaminen,
- toimintasuunnitelman laatiminen,
- toimintakertomuksen laatiminen sekä
- yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.